

УДК 657.4

Марущак О. – ст. гр. БОп-41

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ЗАРОБІТНА ПЛАТА: ЕКОНОМІЧНИЙ ЗМІСТ ТА ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ

Науковий керівник : к.е.н. , доц.. Корольок Т. М.

В умовах переходу до системи ринкового господарювання відповідно до змін в економічному і соціальному розвитку країни істотно змінюється і політика в сфері оплати праці, соціальної підтримки і захисту працівників. Багато функцій держави по реалізації цієї політики передані безпосередньо підприємствам, що самостійно встановлюють форми, системи і розміри оплати праці, матеріального стимулювання його результатів.

Актуальність обраної теми пояснюється тим, що облік праці і заробітної плати по праву займає одне з центральних місць у всій системі обліку на підприємстві, що обумовлено значною питомою вагою витрат на оплату праці персоналу в загальній сумі витрат підприємства на здійснення господарської діяльності.

Поняття «заробітна плата» наповнилося новим змістом і охоплює всі види заробітків (а також різних премій, доплат, надбавок і соціальних пільг), нарахованих у грошовій і натуральній формах (незалежно від джерел фінансування), включаючи грошові суми, нараховані працівникам відповідно до законодавства за невідпрацьований час (щорічна відпустка, святкові дні). Таким чином, трудові доходи кожного працівника визначаються по особистих внесках, з урахуванням кінцевих результатів роботи підприємства, регулюються податками і максимальними розмірами не обмежуються. Мінімальний розмір оплати праці працівників підприємств всіх організаційно-правових форм установлюється законодавством.

Новими напрямками у сфері надання соціальних гарантій стали індексація доходів і компенсація втрат населення в зв'язку з інфляцією. Важливе місце в соціальному захисті і підтримці населення займають державні позабюджетні фонди (соціального страхування, пенсійний й інші). Порядок їхнього формування і використання регламентується відповідним законодавством.

В нових умовах господарювання найважливішими задачами обліку праці і заробітної плати є: у встановлений термін здійснювати розрахунки з персоналом підприємства по оплаті праці (нарахування зарплати й інших виплат, сум до утримання і видачі на руки), вчасно і правильно відносити в собівартість продукції (робіт, послуг) суми нарахованої заробітної плати і відрахувань органам загальнообов'язкового соціального страхування, збирати і групувати показники по праці і заробітній платі для цілей оперативного керівництва і складання необхідної звітності, а також розрахунків з органами соціального страхування, пенсійних фондів і фондами зайнятості.

Облік праці і заробітної плати повинен забезпечити оперативний контроль за якістю і кількістю праці, за використанням коштів, що включаються у фонд заробітної плати і виплати соціального характеру. На сьогоднішній день перехід до ринкових відносин, конкуренція змушують підприємства позбутися зайвих працюючих, або скоротити витрати на оплату праці. В умовах економічної трансформації заробітна плата повинна використовуватися як найважливіший засіб для стимулювання до зростання продуктивності праці, прискорення науково-технічного прогресу, поліпшення якості продукції, підвищення ефективності виробництва.